

De Zuiderzee was Hoorn dus goedgezind, maar vormde tegelijkertijd een bedreiging. Daarom werd al in de middeleeuwen de 126 km lange West-Friese Omringdijk aangelegd, die het achterland van Hoorn, Enkhuizen, Medemblik en Alkmaar tegen overstromingen moest beschermen. De eerste doorlopende dijk was rond 1300 klaar. Daarna is de dijk steeds verder verhoogd en verzwaard. Ook in de huidige tijd wordt nog gewerkt aan versterking van deze dijk!

59-58-36

OMRINGDIJK

Vanuit Hoorn fietst u op de beroemde West-Friese Omringdijk. Wat nu een stevige zeewering is, was in het begin niet meer dan een

eenvoudige, lage kade. Voor de dijk lag nog een strook land die de golven van de Zuiderzee moest breken. Bij het voormalige stoomgemaal ziet u zo'n buitendijks stuk land. Het heet De Hulk, net als het natuur- en recreatie terrein dat even verder rechts van de dijk ligt. De naam is afkomstig van een herberg die hier ooit stond en die een uithangbord had waarop een hulk, een middeleeuws vrachtschip, stond afgebeeld.

36-30

STRIJD TEGEN HET WATER

Scharwoude heeft vaak met dijkdoorbraken te maken gehad. Het dorp kwam in 1375 onder water te staan en ook in de eeuwen daarna zijn er diverse dijkdoorbraken geweest. Na het lintdorp Grosthuisen gaat

Route 3 ›Langs zoet waterroute

de route onder de provinciale weg door. Links ligt de ringvaart van de Beemster, een binnenmeer dat in 1612 door Jan Adriaanszoon Leeghwater werd drooggemalen.

30-35-24

KOGGENLAND

Avenhorn leefde vroeger vooral van de landbouw en de veeteelt. Er was zelfs een tuinbouwveiling, die per boot te bereiken was. De kade van de veiling is nog te zien bij het oude dorpscentrum. Avenhorn en het eraan vastgegroeide De Goorn maken nu deel uit van de gemeente Koggenland. Deze historische naam verwijst naar de middeleeuwse kogge of cogge, een rechtsgebied dat bestond uit meestal vier of vijf dorpen.

24-23

STOLPBOERDERIJEN

Overall langs de route hebt u ze inmiddels gezien: stolpboerderijen. Deze vierkante boerderijen met hun piramidevormige daken zijn het visitekaartje van Noord-Holland. In het midden van het gebouw werd het hooi opgeslagen. Daaromheen lagen de woonvertrekken en de stallen voor het vee. Rijke boeren bouwden de boerderij uit met een extra woongedeelte of een stal. Boven het woongedeelte werd de rieten dakbedekking soms onderbroken door blauwzwart geglazuurde dakpannen en een fraaie trap- of klokgevel. Let ook op de piepkleine daglonerswoningen die soms tussen de rijke boerderijen te zien zijn.

23-22-21

GRASGROENE WEIDEN

De Bobeldijk is een lage, kronkelende dijk met weinig bebouwing. Zo krijgt u goed zicht op weiden waarop meestal koeien en schapen grazen. Voor de komst van de mensen bestond West-Friesland grotendeels uit veenmoeras. Dat is strook voor strook door de pioniers ontwaterd en geschikt gemaakt voor landbouw. Zo was rond het jaar 1000 al flink wat land ontgonnen. Maar er was wel een probleem: door de ontwatering zakte de veengrond steeds verder in. Vanaf de 14e eeuw was de grond zelfs zo nat dat er alleen nog veeteelt mogelijk was.

